

Roviltnemnda i region 7 - Nordland

Saksbehandler, innvalgstelefon

Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Saksframlegg - møte 1/2019 i Roviltnemnda for region 7 - Nordland

Sak 1/2019 Godkjenning av innkalling

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner innkalling til møte 1/2019 uten merknader.

Sak 2/2019 Godkjenning av protokoll fra møte 4/2018

Utkast til protokoll fra møte 4/2018 er publisert på nemndas nettside. De er også lagt ved saken (vedlegg 1).

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner protokollen fra møte 4/2018 uten merknader.

Sak 3/2019 Forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak – budsjett 2019

Vi har ikke mottatt planleggingsrammer for rovviltnemndene i 2019, men vi har fått foreløpige signaler om at region 7 – Nordland vil få kr 7 000 000,- i tilskuddsmidler, kr 1 000 000,- til tjenestekjøp og kr 800 000,- til drift av nemnd/sekretariat. Det er samme beløp som i 2018.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Nemnda godkjenner føringene i saksframlegget for Fylkesmannens videre saksbehandling, med følgende budsjettfordeling:

a) Drift av nemnda og sekretariatet, kap. 1420.21.

Budsjett på kr 800 000,- til dekking av møtegodtgjørelse og reiser til nemnda, og til drift av sekretariatet.

b) Forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, kap. 1420.73:

Årets tildeling er på kr 7 000 000,-. I tillegg kommer restmidler på kr 1 247 000,- fra 2018 som er utbetalt til tiltak i 2019. Dette gir et samlet budsjett for 2019 på kr 8 247 000,-. Disse midlene fordeles som følger:

- Tiltak i saueneøringa – kr 2 400 000,-
Prioriterte tiltak:
 - Gjeting/utvida tilsyn i regi av beitelag/kommuner, i kombinasjon med vokterhund eller kadaverhund, og ved akutte tap.
 - Elektronisk overvåking (innkjøp av radiobjeller/e-bjeller/smartbjella).
 - Planlagt tidlig sanking.
 - Forsinket slipp på utmarksbeite.
 - Kadaverhundarbeid (kurs/godkjenningsprøver).
- Tiltak i reindriften – kr 3 600 000,- (hvorav kr 1 247 000,- allerede utbetalt som restmidler i desember 2018).
Prioriterte tiltak:
 - Flytting til mindre rovdyrutsatte beiteområder, herunder samling med helikopter før flytting.
 - Intensiv gjeting i kombinasjon med tilleggsføring i tilknytning til kalvinga.
 - Tilleggsføring på vinteren som alternativ til flytting til mindre rovdyrutsatte beiteområder.
 - Tidlig slakting av kalv.
 - Andre tiltak – forsøk med nattkve og tilleggsføring under flytting
 - Elektronisk overvåking (radiobjeller/e-bjeller/smartbjella).
- Tilskudd jakt/felling – kr 850 000,-
Prioriterte tiltak:
 - Kompetanseheving av kommunale/interkommunale skadefellingslag.
 - Videreføring av jerveprosjektet til Prosjekt Utmark.
 - Videreføring av prosjekt med skadefelling av bjørn.
- FoU (tilskudd) – kr 233 000,-
 - Videreføring av RURALIS-forskningsprosjekt «Beiteressurs, rovdyr og lokalsamfunn».
 - NIBIO-prosjekt om tap av lam på beite.
- Skadefellingsutgifter, akuttsaker og andre hastesaker – kr 964 000,-
- Konfliktdempende tiltak – kr 200 000,-
Prioriterte tiltak:
 - Videreføring av prosjektet «Rovdyrkunnskap» i regi av Nordland Nasjonalparksenter.

c) Tjenestekjøp, kap. 1420.21:

Samlet budsjett for 2018 er kr 1 000 000,-.

- Bestandsregistrering av rovvilt, dusører – kr 100 000,-.
- Årlig reindriftsseminar i regi av Fylkesmannen i Nordland – kr 50 000,-.
- NIBIO-prosjekt med møteserie i Nord-Norge om tap av sau på utmarksbeite – kr 165 000,-
- Resterende del av budsjettet kan gå til prosjekter knyttet til økt kunnskap om tapsårsaker i områder med særlig store tap i både sauenevinga og reindriften, samt økt kunnskap om produksjon og tap generelt for reindriften i Nordland. Fylkesmannen skal orientere nemnda om aktuelle prosjekter før evt tilsagn gis / kontrakt inngås.

Nærmere om de ulike budsjettpostene:**a) Drift av nemnda og sekretariatet, kap. 1420.21**

Region 7, Nordland får kr 800 000,- til dekning av møtegodtgjørelse og reiser til nemnda, og til drift av sekretariatet. Miljødirektoratet har tildelt disse midlene basert på erfaringer fra tidligere år, antatt møtefrekvens, reiseavstander, og forventet kostnad til sekretariatet.

Kostnadene med vakttelefonen hos Fylkesmannen belastes over post 1420.21, drift av nemnda og sekretariatet. Det legges opp til at vakttelefonen er bemannet gjennom hele året siden vi har både sau og tamrein i fylket, med differensierte åpningstider gjennom året tilpasset sannsynligheten for at det oppstår hastesaker.

b) Forebyggende og konfliktdependende tiltak, kap. 1420.73

Formålet med tilskuddsordningen er å sikre iverksettelse av effektive tapsforebyggende tiltak for å begrense de skadene rovvilt kan forårsake på produksjonsdyr i landbruket. For at tilskudd skal kunne gis må det omsøkte tiltaket ha en direkte taps- og skadeforebyggende effekt.

Tilskuddsordningen kan også brukes til konfliktdependende tiltak for å begrense ulemper for lokalsamfunn og andre grupper.

Saksframlegget bygger på følgende overordnede dokumenter:

- Nemndas vedtak i møte 29.11.2018 om prioriteringer for 2019.
- Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdependende tiltak (FKT-forskrifta), med kommentarer.
- Rovviltforliket av 2011 og andre sentrale føringer i rovviltforvaltninga.
- Revidert forvaltningsplan for rovvilt i Nordland, vedtatt av nemnda 20. mars 2017 (med noen mindre justeringer 30. mai 2018). Forvaltningsplanens overordna forvaltningsprinsipper for bruk av FKT-midler:
 - 3.2.1 FKT-budsjettet til reindriften og sauenevinga skal fordeles tilnærmet 50/50.
 - 3.2.2 FKT-midler skal prioriteres til tapsforebyggende tiltak i områder hvor det er mål om ynglinger av de ulike rovviltartene (altså prioritert område for jerv eller bjørn og byrdefordelingsområde for gaupe). Tiltakene skal være tilpasset aktuell rovviltart for området.
 - 3.2.3 Tilskudd til større/tyngre driftstilpasninger og omstilling er kun aktuelt i områder prioritert til jerv og/eller bjørn.
 - 3.2.4 I områder hvor man mistenker rovvilttap kan det, uavhengig av arealdifferensieringen brukes FKT-midler til tiltak som bedrer kunnskapsgrunnlaget, og som bidrar til bedre oversikt over beitedyr og gir økt mulighet til å oppdage rovvilttap.

- 3.2.5 FKT-midler kan benyttes til kompetanseheving knyttet til skadefelling og jakt/felling, med mål om at uttak av rovvilt skal bli så effektivt som mulig. Samarbeidstiltak og tiltak som dekker flere kommuner skal prioriteres.
- 3.2.6 Det kreves normalt en egenandel for en del av tiltakene, inkludert tiltak som innebærer investeringer. På denne måten kan en sikre at flere brukere får støtte, og i tillegg at søker er motivert for å gjennomføre tiltaket. Størrelsen på egenandelen vil variere med omfang og type prosjekt.
- 3.2.7 Samarbeidstiltak skal generelt prioriteres fremfor søknader fra enkeltpersoner.
- 3.2.8 Ved prioritering av midler mellom beiteområder/reinbeitedistrikt, skal rovdryrbelastning i området vektlegges tungt. Videre skal det legges vekt på de aktuelle beitebrukeres/beitelags/reinbeitedistrikts robusthet (sårbarhet, arbeidskraft, mv).
- 3.2.9 For tiltak hvor det er utarbeidet nasjonale standarder, skal disse følges med mindre annet er presisert i tilsagnsbrevet. Dette gjelder tidlig nedsanking av sau, beredskapsarealer, bruk av vokterhund og bruk av rovviltsikre gjerder. Standardene finnes på www.rovviltportalen.no.
- 3.2.10 Eventuelle ubrukte FKT-midler ved slutten av året skal fordeles etter følgende prioritering:
 - a) Restmidler kan benyttes til finansiering av flerårige prosjekter av større omfang.
 - b) Restmidlene kan benyttes til tiltak som initieres av Rovviltnemnda eller Fylkesmannen
 - c) Dersom mengden restmidler gir rom for det, kan disse benyttes til tiltak i reindriften som skal gjennomføres i vinterhalvåret. I slike tilfeller skal Fylkesmannen informere alle reinbeitedistrikt om muligheten til å søke om midler innen en fastsatt frist. Slike midler blir utbetalt forskuddsvis i slutten av desember.

Samlet budsjettstørrelse

Forslag til fordeling av FKT-midlene er gjort i samarbeid mellom miljøvernavdelinga og landbruks- og reindriftsavdelinga hos Fylkesmannen. Vi legger til grunn at de økonomiske rammene for 2019 er på kr 7 millioner til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak.

I november 2018 fordelte rovviltnemnda ubrukte restmidler for 2018. Kr 1 247 000,- ble utbetalt til tiltak i reindriftnæringa. Vi har synliggjort disse restmidlene sammen med den nye tildelinga av midler i 2019, siden restmidlene i stor grad brukes til tiltak som pågår i 2019. Det betyr at nemnda har et samlet budsjett for 2019 på kr 8 247 000,- hvis man regner med utbetalte restmidler i 2018.

Samlet søknadssum om FKT-midler er på ca. kr 14 millioner (se tabell 1). Dette innebærer nødvendigvis en tøff prioritering mellom ulike typer tiltak.

Forvaltningsplanen, soneforvaltning og fordeling mellom sau og rein

I forvaltningsplanens forvaltningsprinsipp 3.2.1, står det at FKT-budsjettet til reindriften og sauene skal fordeles tilnærmet 50/50. Videre har vi, som beskrevet for nemnda i november 2018, lagt til grunn at fordeling av nye FKT-midler i 2019 til ulike søkere fra beitenæringene bør sees i sammenheng med tildeling av restmidler i desember 2018. Det vil si at vi i fordelinga av budsjett til hhv. sauene og reindriften, legger til grunn at tildeling av restmidler til reindriften på slutten av 2018 skal inngå i andelen til reindriften i 2019.

Iverksetting av taksforebyggende tiltak i beitenæringene er et viktig virkemiddel som en del av en tydelig soneforvaltning. Det framgår av rovviltforliket at:

«I prioriterte beiteområder skal uttak av dyr som gjør skade på beitedyr gjøres raskt, og i slike områder skal miljøforvaltningen i større grad enn i dag bidra til å effektivisere slikt uttak, uavhengig av om

bestandsmålet er nådd. I prioriterte rovviltområder skal saueproduksjon og andre produksjoner basert på utmarksbeite tilpasses gjennom forebyggende tiltak og omstilling, med utgangspunkt i forekomsten av rovvilt i beiteområdet.»

I forvaltningsplanen er det slått fast at FKT-midler skal prioriteres til tapsforebyggende tiltak i områder hvor det er mål om ynglinger av de ulike rovviltartene (pkt 3.2.2).

Med den vedtatte arealsoneringen er det svært lite sau på beite i prioriterte rovviltområder for bjørn og jerv. Det er også begrenset med sau i områder som grenser opp mot prioriterte rovviltområder for bjørn og jerv. Det vil derfor være lite behov for FKT-midler til sauenæringer i disse områdene. Flere reinbeitedistrikt har viktige beiteområder innenfor prioriterte rovviltområder for bjørn eller jerv. Prioritering av FKT-midler til tiltak i disse områdene vil være i tråd med prinsippet om tydelig soneforvaltning.

Utenfor rovdyrsonene skal tapsforebygging i utgangspunktet skje gjennom regulering av rovviltbestandene, og det skal i utgangspunktet ikke være nødvendig med tyngre tilpasningstiltak. Med en arealdifferensiering som ikke er egnet til å ivareta de vedtatte regionale bestandsmålene for jerv og bjørn i Nordland, blir situasjonen mindre forutsigbar og forvaltningsplanen bidrar derfor i liten grad til en tydelig og målrettet bruk av FKT-midlene.

I og med at gaupebestanden skal forvaltes ut fra et byrdefordelingsprinsipp, er det aktuelt å prioritere midler til alle områder hvor det kan oppstå tap til gaupe. Men samtidig er det færre aktuelle tapsforebyggende tiltak mot tap til gaupe, enn mot tap til bjørn og jerv.

Rovdyrenes arealbruk og vandringskapasitet tilsier at det kan oppstå tapssituasjoner utenfor rovdyrsonene. Erfaring viser at skadefelling er svært vanskelig på barmark, og det må derfor forventes at det oppstår situasjoner hvor man ikke lykkes med uttak av skadegjørende rovvilt i prioriterte beiteområder. I lys av dette kan det være riktig å bruke FKT-midler utenfor rovviltsonene, særlig til tiltak som bidrar til bedre oversikt over beitedyr og økt mulighet til å oppdage rovvilttap.

I forvaltningsplanen er det lagt opp til 50/50 deling mellom sauenæringa og reindrifta. Vi foreslår imidlertid å fravike dette på samme måte som i 2018, ved at reindrifta prioriteres høyere enn sauenæringa. Begrunnelsen for dette er:

- Beitenæringenes arealbruk i områder som er prioritert til jerv og bjørn tilsier at man bør prioritere midler til tiltak hos reieiere som har årstidsbeiter innenfor prioriterte rovviltområder for bjørn eller jerv.
- Ulik utvikling i tapsomfang i sauenæringa og reindrifta. Erstatningsoppgjørene for sau viser i en liten oppgang fra 2017 til 2018, men fortsatt lave tall sett forhold til tapshistorikk de siste tjue årene. Tapsutviklinga for reindrifta i Nordland er negativ og alvorlig. De siste 7-8 årene er det årlig erstattet omkring 3000 rein til rovvilt. I samme periode har totaltapet og omsøkte rovvilttapene gått betydelig opp. Tall over kalvetilgang siste driftsår viser at 10 av 12 reinbeitedistrikt har et kalvetap på over 50 %, og flere distrikt har over 70 % tapt kalv. Selv om årsakene til den negative utviklinga i reindrifta kan være sammensatt og variere mellom de ulike distriktene, er det sannsynlig at rovvilt er en viktig faktor over hele området. Vi vurderer derfor at det er riktig å prioritere FKT-midler også til distrikt som ikke berøres av prioriterte rovviltområder for bjørn eller jerv.

Av et samlet budsjett på kr 8 247 000,- foreslår vi at kr 6 000 000,- fordeles til tiltak i sauenæringa og reindrifta (inkl restmidler som ble utbetalt til reindrifta i desember 2018), mens resten går til andre tiltak. Vi foreslår at reindrifta får 60 % av midlene og sauenæringa 40 %. Dette er samme fordeling

som nemnda vedtok i fjor. I tabellen nedenfor har vi synliggjort dette, samt et alternativ med 50/50 deling jf. den opprinnelige fordelinga i gjeldende forvaltningsplan.

Fordeling av FKT-midler i 2019 til saueneæringa og reindrifta. Samlet budsjett inkl. utbetalte restmidler i 2018 og unntatt det som foreslås til andre tiltak/fellestiltak: kr 6 000 000,-.

	40 % til sau og 60 % til rein	50 % til sau og 50 % til rein
Sau	2 400 000,-	3 000 000,-
Rein	3 600 000,-	3 000 000,-

Mottatte søknader

Vi har mottatt søknader fra 9 av totalt 12 reinbeitedistrikt, hvor til sammen 30 av 41 siidaandeler i Nordland i større eller mindre grad er del i en eller flere søknader. I nesten alle større reinbeitedistrikt er det etter hvert fast praksis å søke om tilskudd til tapsforebyggende tiltak, men det er vanskelig å måle effekten av tiltakene.

Etter å ha satt fokus på mer distriktstilpasset satsing på tapsforebyggende tiltak i reindrifta, ser vi en tendens til at det er større variasjon i søknadene, selv om de fleste tiltakene er en videreføring fra tidligere år.

Vi har mottatt 32 søknader som omfatter tapsforebyggende tiltak i saueneæringa. Flere av søknadene er felles for hele beitelag/hele kommuner, mens andre kun omfatter en eller noen få brukere. Søknadene om tapsforebyggende tiltak i saueneæringa omfatter ca. 54 000 sau og lam. Dette utgjør ca. 25 % av all sau og lam som slippes på utmarksbeite i fylket. Til sammenligning var det i 2018 totalt ca. 55 000 dyr i besetningene som søkte om erstatning for rovvilttap.

Tabell over mottatte søknader i 2019 fordelt på ulike poster, samt forbruk i 2018. Et regneark med opplisting av alle søknadene er også lagt ved (vedlegg 4).

FKT, kap. 1420.73.	Forbruk 2018 inkl restmidler fra 2017	Fordeelte restmidler 2018	Søknader 2019	Budsjettforslag 2019 inkl restmidler 2018
Tiltak i saueneæringa				
- Tidlig sankning	260 728,-		327 700,-	
- Forsinket slipp på beite			95 600,-	
- Flytting til annet beite				
- Gjeting/utvida tilsyn	991 231,-		1 763 000,-	
- Gjeterhunder/vokterhunder				
- El-gjerde til rovviltsikring				
- Beiting på inngjerdet areal				
- Beredskapsareal				
- Bruk av tekniske tiltak			78 000,-	
- Andre tiltak				
- Kadaverhundarbeid	149 666,-		180 000,-	
- Radiobjeller/E-bjeller	601 299,-		3 382 879,-	
- SUM sau	2 002 924,-	0,-	5 827 179,-	2 400 000,-
Tiltak i reindriftsnæringa				
- Flytting til annet beite	902 578,-	514 000,-	1 728 353,-	
- Intensiv gjeting	473 296,-		1 154 000,-	
- Kalving i gjerde				
- Fôring av rein i perioder	1 297 262,-	733 000,-	2 731 405,-	
- Bruk av tekniske tiltak			230 000,-	
- Tidlig slakting	200 269,-		320 000,-	
- Andre tiltak			142 800,-	
- Kadaverhundarbeid				
- Radiobjeller	327 938,-		122 526,-	
- SUM rein	3 201 343,-	1 247 000,-	6 429 164,-	3 600 000,-
Andre tiltak				
- Felling/jakt	854 533,-		1 036 935,-	850 000,-
- FoU	200 000,-		233 000,-	233 000,-
- Akuttmidler og skadefelling	917 143,-			964 000,-
- Diverse			188 000,-	0,-
- Konfliktdempende tiltak	140 000,-		230 000,-	200 000,-
- SUM andre tiltak	2 111 676,-	0,-	1 687 935,-	2 247 000,-
SUM FKT	7 315 943,-	1 247 000,-	13 944 278,-	8 247 000,-

Prioriterte tiltak

Fylkesmannen legger til grunn at de føringene som nemnda vedtok i møte 29.11.2018 fortsatt skal gjelde. Vi viser derfor til notat «*Tilskudd til tapsforebyggende tiltak mot rovviltskader – hva kan du forvente å få støtte til i 2019?*» for beskrivelse av prioriterte tiltak. I tillegg vil vi kommentere noen utvalgte tiltakstyper:

Radiobjeller

Rovviltnemnda har signalisert at det er aktuelt å prioritere radiobjeller både i sauenevinga og i reindrifta. Vi ser av innkomne søknader at det særlig fra sauenevinga er mange og til dels store søknader om kjøp av radiobjeller. Det er også flere som søker om tilskudd til drifta av tidligere innkjøpte radiobjeller, selv om vi har signalisert at dette ikke er prioritert.

Forsinket slipp på utmarksbeite

Vi har ikke prioritert tilskudd til forsinket slipp på utmarksbeite de siste årene. De siste årene har det vært få søknader og disse har blitt avslått med henvisning til at tiltaket ikke har vært prioritert og at vi har vært usikre på den tapsforebyggende effekten. Vi vurderer imidlertid at det kan være aktuelt å prøve ut dette tiltaket igjen i begrenset omfang, og da med konkrete rapporteringskrav som kan bidra til å øke kunnskapen om den tapsforebyggende effekten.

Kompetanseheving knyttet til felling av rovvilt

Det foreligger klare politiske målsettinger om at kommunene etablerer godt skolerte, lokale fellingslag der det er aktuelt, og at opplæringen av disse skal styrkes. Videre skal det arbeides aktivt med kompetansehevede tiltak knyttet til uttak gjennom kvotejakt og lisensfelling.

I Nordland er det etablert kommunale/ interkommunale skadefellingslag i de fleste områder hvor vi årlig får henvendelser om skadefelling av rovvilt. En del skadefellingslag har begynt å få god erfaring, mens andre er forholdsvis nyopprettede. De siste årene er det benyttet betydelige midler på kursing/ kompetanseheving, og vi mener det er riktig å fortsatt prioritere dette. Samtidig ser vi at skadefelling på barmark er svært vanskelig, og selv om man fortsetter å ha stort fokus på kompetanseheving vil vi neppe oppnå en veldig høy gjennomføringsgrad i form av vellykkede uttak.

Vårt budsjettforslag tar utgangspunkt i at alle etablerte kommunale/ interkommunale skadefellingslag skal få mulighet til kompetanseheving gjennom for eksempel skytetrening, lokale kurskvelder og deltakelse på kurs som arrangeres andre steder. Videre legger vi opp til en videreføring av Grane kommunes satsing på utdanning av hunder til sporing av bjørn. Dette er et flerårig prosjekt med oppstart i 2011, og med samarbeid over flere kommuner på Helgeland.

Vi legger også opp til en videreføring av Prosjekt Utmarks arbeid med lisensfelling av jerv i fylket, men da i mindre omfang enn tidligere år. Vi legger opp til en dialog med styringsgruppa til prosjektet og Nordland Bondelag om veien videre i dette arbeidet.

Konfliktdempende tiltak

FKT-midlene brukes primært til tiltak som kan bidra til reduserte tap av sau og rein. I tillegg kan det gis tilskudd til personer, kommuner og organisasjoner for tiltak som har til hensikt å dempe konflikter forårsaket av rovvilt, og at barn og unge skal prioriteres.

Vi har siden 2014 finansiert et prosjekt i regi av Stiftelsen Nordland nasjonalparksenter om økt kunnskap om rovvilt i skolene i fylket («Rovdyrkunnskap», tidligere «Leve med rovdyr»). Nasjonalparksenteret viser til gode resultater og et uttalt ønske om videreføring ved samtlige av de skolene som har mottatt dette tilbudet tidligere. De ønsker nå å videreføre og utvide prosjektet,

blant annet med produksjon av en fakta- og veiledningsbrosjyre med kort og relevant informasjon om rovdyras historie i Nordland, samt hvordan man bør oppføre seg under rovdyrmøter i naturen. Brosjyren planlegges basert på rådene som tidligere ble utgitt av det skandinaviske bjørnprosjektet og deres infohefte "om ni möter en björn".

Vi foreslår å videreføre prosjektet i 2019, med en økning i omfang som gir rom for noen flere skolebesøk og produksjon av brosjyren.

c) Tjenestekjøp, kap 1420.21

Vi tar utgangspunkt i at de økonomiske rammene for region 7, Nordland er på kr 1 million til denne posten. Bakgrunnen for at dette er en egen post er for å sikre riktig budsjettering i tråd med Stortingets bevilgningsreglement. Midlene kan benyttes til tjenestekjøp og forskningsaktivitet, for eksempel forsknings- og utredningsoppgaver som bidrar til utvikling og iverksettelse av effektive forebyggende tiltak, eller evaluering av effekter av igangsatte tiltak.

Vi foreslår å videreføre praksis med bruk av disse midlene til bestandsregistrering i form av etablerte dusørordninger og mindre prosjekter, med et budsjett på kr 100 000,-. Videre foreslår vi å bruke disse midlene til medfinansiering av Fylkesmannens årlige reindriftsseminar for reindriften i Nordland, kr 50 000,-.

Videre foreslår vi å bruke av disse midlene til å delfinansiere et NIBIO-prosjekt med møteserie i Nord-Norge om tap av sau på utmarksbeite. NIBIO har også søkt om støtte fra Fylkesmannen i Troms og Finnmark, og det vil være naturlig å ha dialog med Fylkesmannen i Troms og Finnmark i forbindelse med behandling av søknaden.

Resten av tjenestekjøp-midlene mener vi det vil være riktig å bruke på ulike forsknings- og utredningsoppgaver knyttet til økt kunnskap om tapsårsaker i områder med særlig store tap i både sauenæringa og reindriften, samt økt kunnskap om produksjon og tap generelt for reindriften i Nordland. Fylkesmannen skal orientere nemnda om aktuelle prosjekter før evt. tilsagn gis / kontrakt inngås.

Sak 4/2018 Prioritering av områder for ekstraordinære uttak av jerv

Sekretariatets forslag til vedtak:

Roviltnemnda i region 7 Nordland viser til rovviltforlikets punkt 2.2.5 og 2.2.11 angående uttak av jerv, og anbefaler at Miljødirektoratet prioriterer ekstraordinære uttak i følgende områder, i prioritert rekkefølge:

1. Saltdal vest for E6 med tilgrensende områder i Bodø og Beiarn kommuner.
2. Voengel Njaarke reinbeitedistrikt
3. Ildgruben reinbeitedistrikt
4. Byrkije reinbeitedistrikt

Videre bør direktoratet gjøre løpende vurderinger av behovet for uttak i andre områder der det oppstår større tapssituasjoner i reindrifta eller at det ligger an til ynglinger i viktige beiteområder for sau eller kalvingsland for rein.

Bakgrunn

Roviltforliket av 2011:

«2.2.5. Direktoratet for naturforvaltning har myndighet til å fatte vedtak om hvordan og hvor ekstraordinære uttak skal igangsettes for så langt som mulig å få tatt ut resterende lisensfellingskvote. Dette skal skje etter drøfting med rovviltmyndene. Rovviltmyndene skal også selv kunne ta initiativ til en slik drøfting.»

«2.2.11. Uttak av jerv gjennomført av miljøforvaltningen skal så langt det er mulig gjennomføres under lisensfellingsperioden, men likevel slik at uttak gjennomføres på en kostnadseffektiv måte.»

Fylkesmannen har den siste tiden fått innspill/ bekymringsmeldinger om tap av rein til jerv innværende vinter i tre områder: Byrkije RBD, Ildgruben RBD og Saltfjellet RBD. I alle disse områdene er det påvist flere rein drept av jerv den siste tiden, og reieierne melder i tillegg om mye jaging og rein som ikke får beitero i en kritisk periode på året når dyrene er ekstra sårbare.

Av en lisensfellingskvote på 16 jerv er det per 7. februar felt 8 dyr.

Kartet til høyre viser påviste tap av rein til jerv per 12. februar innværende vinter (blå trekkanter), påviste tap av sau sommeren 2018 (blå sirkler) og jerv felt på lisensfelling innværende vinter (røde stjerner).

De to tabellene på denne siden viser antall sau og rein erstattet til rovvilt for beitesesongen 2018 for sau og for driftsåret 2017/2018 for rein, sortert etter antall dyr erstattet til jerv.

Beitekommune sau	Antall søknader	Omsøkt jerv	Omsøkt totalt	Erstatta jerv	Erstatta totalt
Saltdal	20	309	740	198	429
Hattfjelldal	22	175	743	148	417
Meløy	2	280	280	71	98
Grane	6	103	389	59	248
Beiarn	8	97	219	52	94
Hamarøy/Tysfjord/Steigen	3	54	223	51	157
Ballangen	4	0	212	45	130
Fauske	3	38	127	38	69
Rana	15	115	357	34	158
Narvik	3	9	118	21	62
Vefsn	4	47	71	18	33
Gildeskål	2	24	49	10	18
Bindal	4	8	138	7	58
Bodø	2	20	95	5	41
Hemnes	15	87	325	3	131
Brønnøy	2	10	57	3	17
Vevelstad	2	50	69	0	23
Leirfjord	4	13	93	0	27
Rødøy	4	10	61	0	14
Evenes	3	7	83	0	30
Sørfold	5	0	101	0	48
Vestvågøy	4	0	47	0	26
Sortland	4	0	80	0	24
Hadsel	5	0	51	0	16
Vågan	1	0	1	0	1
Sum	147	1456	4729	763	2369

Reinbeitedistrikt	Omsøkt totalt	Erstatta jerv	Erstatta totalt
Saltfjellet	1693	263	671
Voengel Njaarke	1405	236	577
Ildgruben	432	147	277
Jillen-Njaarke	736	113	345
Byrkije	623	111	359
Balvatn	638	108	273
Stajggo-Habmer	378	47	131
Duokta	288	43	118
Røssåga/Toven	216	33	103
Hestmannen/Strandtind	338	32	103
Frostisen	159	20	66
Skjomen	82	17	53
Sum	6988	1170	3076

Sekretariatets vurdering

Ut fra kart over kadaverdokumentasjon av jervedrept rein inneværende vinter og sau sist sommer er det naturlig å peke på områdene Saltdal/Misvær, Ildgruben RBD og Byrkije RBD/Susendal som aktuelle for uttak. Erstatningstillene viser også at det er betydelige tap av sau og/eller rein i disse områdene. I tillegg vil vi trekke fram fjellområdene i Voengel Njaarke RBD, mot grensa til Trøndelag. Det er ifølge Rovbase ikke påvist jervetap der i vinter, men tapshistorikk, kadaverdokumentasjon forrige vinter og lite uttak av jerv de siste årene gir grunnlag for å prioritere dette området høyt.

Med bakgrunn i kadaverdokumentasjon, erstatningsoppgjør for sau og rein og resultatene fra årets lisensfelling (per 7. februar), anbefaler vi nemnda å prioritere ekstraordinære uttak i følgende områder, i prioritert rekkefølge:

1. Saltdal vest for E6 med tilgrensede områder i Bodø og Beiarn kommuner
2. Voengel Njaarke reinbeitedistrikt
3. Ildgruben reinbeitedistrikt
4. Byrkije reinbeitedistrikt

Videre bør direktoratet gjøre løpende vurderinger av behovet for uttak i andre områder der det oppstår større tapssituasjoner i reindrifta eller at det ligger an til ynglinger i viktige beiteområder for sau eller kalvingsland for rein.

Sak 5/2018 Drøftinger/ orienteringer/ referatsaker

a) *Forvaltningsplan for rovvilt i Nordland*

Klima- og miljødepartementet har besluttet å hente inn forvaltningsplanen til behandling i departementet. Det skal gjennomføres et møte mellom departementet og nemnda i forkant av nemndsmøtet. Rovviltnemnda vil evt. oppsummere fra møtet med KLD.

b) *Status bestandsregistrering av gaupe og jerv*

Orientering legges fram i møte, v/ FMNO/SNO.

c) *Fagrapporter og lignende*

Relevante fagrapporter, utredninger og lignende:

1. [Flagstad, Ø. m.fl. 2018. DNA-basert overvåking av den skandinaviske jervebestanden 2018. NINA Rapport 1592.](#)
2. [Tovmo, M. m.fl. 2018. Overvåking av kongeørn i Noreg 2018. Resultat frå 12 intensivt overvaka område. NINA Rapport 1602.](#)

d) Akuttsaker behandlet av Fylkesmannen

Vedtaketets dato	Område	Hva
2019.01.30	Saltdal og Bodø	Skadefelling gaupe
2019.02.04	Jillen-Njaarke RBD	Akuttmidler til samling
2019.02.05	Hattfjelldal og Grane	Skadefelling gaupe
2019.02.07	Byrkije RBD	Intensiv gjeting
2019.02.13	Frostisen RBD	Intensiv gjeting

e) Brev til nemnda

Dato	Fra	Til	Kopi	Tema
2018.11.16	Mdir		Rowiltnemnda	Avslag på søknad om skadefelling av bjørn
2018.12.17	Nordland bondelag		Rowiltnemnda	Klage på vedtak om kvotejakt på gaupe
2018.12.18	Mdir		Rowiltnemnda	Avgjørelse av klage på skadefelling på bjørn
2019.01.08	Mdir	KLD	Rowiltnemnda	Forberedende klagebehandling – kvotejakt på gaupe
2019.01.18	Beiarn og Saltdal kommuner	Mdir	Rowiltnemnda	Søknad om felling av jerv
2019.01.24	KLD		Rowiltnemnda	Avgjørelse av klage – kvotejakt på gaupe
2019.01.28	Beiarn kommune	Mdir	Rowiltnemnda	Vedr. søknad om felling av jerv
2019.02.12	Saltfjellet RBD	Mdir	Rowiltnemnda	Rowiltsituasjonen i Saltfjellet RBD
2019.02.12	Saltfjellet RBD	FMNO	Rowiltnemnda	Søknad om skadefelling av gaupe

Sak 6/2019 Eventuelt

Ingen eventuelt saker er mottatt ved utsendelse av saksframlegg.

Med hilsen

Torfinn Sørensen (e.f.)
fylkesmiljøvern sjef

John Kosmo
landbruks- og reindriftsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1. Protokoll fra møte 4/2018
2. Liste over mottatte FKT-søknader 2019
3. Akuttsaker behandlet av Fylkesmannen
4. Brev til nemnda